

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KOZLÖNY.

Megjelen hetenkint 3-szor: hétfőn s szombaton este és csütörtökön délelőtt. <i>Kéziratok nem adóznak vissza.</i>	Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt — kr. Félévre . . . 3 frt — kr. Negyedévre . . . 1 frt 50 kr. Egyes szám ára 5 kr.	Előfizetési ár: A 32 helyre osztott oldal helyenkint 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr. Nyitlár sorozatát 50 kr. Többszöri hirdetésekül engedmény
Előzetesek a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.	Feladás szerkesztő és kiadó: KOVÁTS ISTVÁN. Társzerkesztő: BONITZ FERENC.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, szt.-István-tér 1.		

A főrendiház hármass bizottságának ülései.

A főrendiházi konservatív ellenzék egyik országszerte ismeretes és kiváló tagjától vesszük a következő sorokat, melyeket sietünk közölni, mert leghivobb képét adják a főrendiházban uralkodó hangulatnak.

Vége felé közeledik a harc. Még egy utolsó roham, s aki sebesülten marad a csataterén az — a liberalizmus lesz. Sokáig fogják még gondos kezek ápolgatni, de végre is annyi vérvesztéséget végelgyengülés fog követni. És mi részvétellel állítjuk ki róla a halottkémléti bizonyítványt, hogy a halál oka: végelgyengülés. Maga okozta magának a bajt és most, mikor utolsó kétségbeesett küzdelmeit szemléljük, úgy tűnik fel előttünk, mint a halálos beteg, a ki végső perceiben megkönnyebbülten érzi magát, fel akar kelni puha párnáiról, de aztán erőtellenül visszahanyatlék és kiadja lelkét.

A főrendek hármass bizottsága tartotta meg fülötte a mult csütörtökön és pénteken az utolsó konziliumot és a beteg erőszakkal visszautasított minden gyógyszert, mely a bajt elodázhathá.

Mély tudomány, állambölcsesség, fényes elmeél, vaslogika egyesült a főrendi ellenzék hatalmas nyilatkozataiban és mi bámulattal tapasztaljuk, hogy mindez hatástalanul hangzott el a bizottság tagjai előtt. Akit az Isten el akar veszetni, annak megzavarja az elméjét.

Sa massa egrí érsek, Zichy József gróf és Steiner Fülöp püspök meggyőző, mindent egybefoglaló beszédjei, Esterházy Miklós Móric gróf nemes és higgadt felszólalása, melyben az ellátározott, rendithetlen lithíség, az engesztelő hang és politikai bölcseséggel volt párosulva, ezek képezték a tárgyalás fénypontját. Zichy Nándor grófnak a katolikus hívek vezéréak hatalmas beszédjét külön fejezetben ismertetjük.

Itt azonban kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy az összes fővárosi lapok közlései a főrendi bizottság üléseiről célzatosak, s a beszédek legna-

gyobb része elferdítve hozatott a közönség tudomására.

Dehát eza liberalizmus fegyvere: elnyomni az igazságot minden áron. De az fel fog támadni és fenekestül el fogja seperni azt a korhadrt rendszert, mely eddig csak koldustarisznyát akasztott a magyar nép nyakába.

A mi a főrendi bizottság szavazatát illeti, abból további következtetéseket vonni a plenumra nézve korai dolog, ujjongani pedig felette és hozzá vérmes reményeket kötni, egyszerűen neveltséges. Az előre látható dolog volt, hogy a kormány a bizottságban többséget kap, épen úgy, mint Tisza Kálmán is kapott annak idején a zsidó-keresztény házassági javaslatra, mert hisz a bizottságok mind úgy vannak összeállítva, hogy ott meg legyen a többség. — És mi szeretnők látni azt a bizottságot, a mely valamik, ha kell még halálos ítéletét is, meg nem szavazná a kormánynak.

Különbben is a pesti notabilitások, mint kinevezett főrendek, minden pillanatban készen állanak a kormány támogatására, míg a főrendi ellenzék tagjait, kik többnyire vidéken laknak, sokszor halaszthatlan teendők tartják vissza a bizottságban való megjelenéstől, melyre — a mint ezen ülésekből is kitetszik — semmi súlyt nem fektetnek. Hanem majd ha eljő a döntő ütközet napja, ott fogjuk találni őket zárt sorokban az eltiprott jog és igazság védelmében, melyet szavazataikkal ismét kiszabadítanak a liberalizmus karmai közül.

Igenis, ott találjuk őket szent István koronájának védelmében, mely egybe van növe a kath. egyház szabadságával és a magyar haza fennállásával; ott találjuk őket a magyarok Nagyasszonyának zászlaja alatt, kinek segélyével kiűzték a török-tatár csordákat a hármass bérccek határaitól; ott találjuk őket, mint egykor a pozsonyi országgyűlésen, szent lelkesedéstől áthatva felkiáltani: életünket és vérünket a mi koronás királyunkért és szeretett magyar hazánkért!

A kormány erőszakoskodása a főrendiházban.

A liberális kormány, melyről id. Széchenyi Imre gróf meg van győződve, hogy egyedül ez képes megvédeni s épségben tartani a magyar alkotmányt, hallatlanul erőszakos magaviseletet tanusított a mult hóten, a főrendiház bizottsági tárgyalásán. A fővárosi liberális sajtó szándékosan hallgatta el a bizottsági tárgyalásoknak több oly mozzanatát, melyek valóban szomorú világitást vetnek a kormány alkotmányos felfogására.

Hadd illusztrálja ezt a következő eset, melyre az adatokat oly forrásból vettük, melynek megbízhatóságához a kétségnek még árnyéka sem fér.

Rudnyánszky József báró bizottsági jegyző tudvalegőleg a javaslat ellen foglalt állást. Ez a demokrata Wekerle-kormánynak esepet sem volt inyére, mert eddig ahhoz volt hozzá szokva, hogy a javaslat referensei ezeknek pártolói is voltak.

A kabinet összes jelenvolt tagjai nagy ingerültséggel és echt liberális türelmetlenséggel hallgatták végig Rudnyánszky beszédét és nyomban kész volt az elhatározásuk: Ez t nem lehet túrni!

Nem is túrták. Kellően preparálták kinevezett voltuknál és egyeboknál fogva tőlük függő híveiket, akik aztán a javaslat általános tárgyalása után unisono a kinevezett Czorda Bódogot kiáltották ki a javaslat referensévé.

Erre nyomban felállott Zichy Nándor gróf és kijelentette, hogy a főrendiházban előadó nincs gyakorlatban és hogy az előadói tisztség az olyan javaslatoknál, melyeket a bizottság nem módosít, nincs is indokolva, mert a törvényjavaslatoknak a főrendiház bizottságaiban egyedül illetékes képviselője a miniszterium.

Zichy Nándor gróf, ki mint a főrendiháznak régi tagja bizonyára illetékes az ilyen kijelentésekre, nem mondhatta el e szavakat zavartalanul. A bizottság liberális tagjai, mintha képviselőházi mameluktáborrá alakultak volna át, s mintha Károlyi Gáborhoz meg a tiszáistákhoz jártak volna iskolába, folyton közbekiáltottak és csodaszépen hangzott el a liberális főrendi ajkáról:

Eláll! Eláll! Nincs joga ehhez hozzá szólani! Elhatároztuk s megválasztottuk Czordát

Ez még Szilávy elnököt is kizozta rendes flegmájából. Egyre intett s esendett kért. Hiába. A szabadelvű főrendek erőszakoskodni akartak és erőszakoskodtak is.

Erre Zichy Nándor gróf meghajította magát Czorda felé és mondá: Nem fektek erre súlyt, különben mel-

— **Iskolalátogató.** A vallás- és közoktatásügyi magyar királyi miniszter Zethner Sebő csepeli plebánost és az ottani állami ellomi iskolai gondnokot az erzsébet-kossuthfalvi népnevelési tanintézeteknél az ideiglenes miniszeri iskolalátogatói teendőikkel megbízta.

— **Rózsályné ünnep Sz. Ivánon.** Mint tudósítónk értesít, a rózsályné ünnep f. é. május 6-án fog megtartatni az egyházmegyéinkhez tartozó Sz. Iván pestmegyei községben. Az idei rózsályné Mária a szent-iváni erdész 17 éves leánya. Ezzel kapcsolatban érdekesnek tartjuk felemlíteni röviden az ünnep eredetét és lefolyását. Ugyanis Karácsonyi Guidó gróf néhai Rudolf trónörökös és Stefánia főhercegnő eljegyzése emlékére 20.000 frt. alapítványt tett, melynek kamataiból évenként a kegyurasága alá tartozó három község, Vörösvár, Solymár és Sz. Iván legerényesebb, de szegény leánya kiházasítandó. A kiválasztottak azonban előbb ki kell állani a tűzpróbát, ami abból áll, hogy a három község előjárósága gyűlést tart. A bíró mindegyik faluból 2 nyelvvessgérő ismert matronát visz magával és ezek képviselik a vádhatóságot. Azután az előjáróság egyenként előterjeszt jelöltjeit, a kiket már eleve is jól megrostálnak. Erre azután előállanak a falu hírneműi és versenyre kelnek kifogásaik előadásában. És ha olyan találkozik, a kire ezek sem tudnak valami rosszat mondani, akkor aztán a jelöltet felterjesztik a közoktatási miniszterhez, a plebános információjával együtt, innen pedig a kegyurhoz, ki a kinevezést eszközöli. Az így kiválasztott rózsálynéknak aztán véglegényt kell szerezni és az 1000 frt. kamatból kap 600 frtot, míg a többi 400 frt. az ünnepély költségeire lesz fordítva. Csak az nincs rendjén, mint levelezőnk megjegyzi, hogy a rózsályné kinevezését mindig az utolsó napokig halasztják, úgy hogy a kinevezett rózsálynéknak alig marad néhány napja a menyegzőre előkészülni. A nagylelkű grófnak az érkölesiség és magyarosodás érdekében tett ezen alapítványa már eddig is nemes versenyt keltett a három község hajadonjai között, kik mindnyájan iparkodnak magukat érdemessé tenni a rózsálynéidjára.

— **Szibériai vaspálya.** III. Sándor orosz cárr, hogy Szibériát jelenlegi roppant elszigeteltségéből kiemelje, elhatározta, hogy vaspályát fog abban létesíteni, mely majd Oroszországot a csendes Óceánnal összeköti. E pálya teljesen keresztül megy Szibérián, egész Észak Ázsiát fogja hasítani mintegy 7500 kilom. hosszúságban. Kiindul pedig az Uralhegységben fekvő Czeliabinsk városától, a hol az európai Oroszország vasutjaival fog összekapcsolatni. Keresztül megyen azután e pálya az Ob folyón, Észak-Azsia e nagy folyamán, Irkuczk, Mjsovsk, Sziotensk, Khabarofka és Grafskaia városok, s végre Vliadvosztok városánál éri el a Csendes-Óceánt, még pedig azon részét, mely Japáni tonger nevet visel, egészen közel Koreához s Chinához. Rendkívüli technikai nehézségeket kell majd legyőzni az éghajlati nagy különbségek s a hogyképződés változatosságai miatt. Hogy o roppant merész vállalatról fogalmat nyerhessünk, elég megemlíteni, hogy e vasutvonal 20 nagy folyamon halad át, közülük jolesen az Ob hidja 800 méter hosszúságon lozson, a Joniszei folyamó 900 m., és az Amur hidja 2400 méterre van számítva. A legnagyobb alagut Irkuczknál 3580 méter hosszú lesz. Hidak, viaduktok, védőfalak az egész ut mentén nagy számban lesznek. Az előirányzott kiadások másfél milliárdot tesznek ki. Hiszik, hogy a munkálatok felév alatt befejezhetőnek s akkor Szibéria vaspályája már a jövő évben használatban fog lenni.

— **Tulajdonos kerestetik.** Egy finom fekete szalonöltöny, négy barnaszínű új nadrág, egy vörös-csikos barna kabát és mellény találatott a napokban Győr határában falevelek alatt elrejtve. Tulajdonosa jelentkezék a győri rendőrfőkapitányságnál.

Irodalom és Művészet.

— **„Molnárok Lapja“** cím alatt életrevaló és hézagpótló magyar szaklap indul meg a jövő május hó 15-én, mely havonként kétszer megjelenve felöleli az összes hazai molnárokat érdeklő közgazdasági, kereskedelmi-, vám-, szabalmi stb. ügyeket. A lapot J u t a s s y Odún közgazdasági író szerkeszti. Az előkelő munkatársak főtörekvése, hogy a lap a magyar molnárok független szókimondó lapja legyen. A malomipart illető közleményeket szívesen fogadják el molnárainktól. Évi ára 4 frt, mely a „Molnárok Lapja“ címére, Budapestre, Kecs-keméti-utca 13. szám alá küldendő. Mutatványszámot ingyen küld.

— **Manning Üdülés órai.** Cziklay Lajos, a „Magyar Állam“ bolmunkatársa most adta sajtó alá a nagynevű Manning bibornok irodalmi hagyatékát képező „Üdülés órai“ című mű magyar fordítását. A magyar kiadás jövő hóban fog megjelenni. Előfizetési ára, díszes vászonkötésben 1 frt, portómentesen szétküldéssel. — Az előfizetési pénzek Cziklay Lajos hírlapíróhoz (Budapest, IV. só-utca 18. sz. a.) küldendők. A nagynevű bibornok most jelzett műve rövid, de páratlanul érdekes fejtegetéseket tartalmaz a következő fontos kérdésekről: A becsület. Jellemzsilárdság. Dölyfösség. Népszerűség. Önszeretet. Pletyka. A negyedik rend. A kritikusközl. Bátorosság. A minden tekintetben érdekes művet a legmelegbben ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

Szerkesztői üzenetek.

Papnövendék, Bpest, Kérünk érdekesebb tudósításokat. — E — y Mihály Mint dunántúliak nem mehetünk be a tisztántúli dolgokba. A vers különben igen szép, s hatása is, reméljük, szép volt. — Magó K. urnak. A talpraesett cikk alighanem elkészett. De a menüire lehet, még orát ejtjük. — Több kéziratról, meg arról a kaneól nélkül politizáló szabvenenált újságról jövőre.

Közgazdaság.

— **Lisztünk Franciaországban.** Párisból jelentik, hogy Franciaországban a liszt-behozatal Magyarországból ez év három első hónapjában 105.661 métermázsára rugott; az összes lisztbevétel Franciaországba 113.638 mm. volt és így a lisztforgalomnál ugyszólván csakis a magyar piac tartotta fenn a francia piacokkal az üzleti összeköttetést.

— **A dunagőzhajózási társaság.** A dunagőzhajózási társaság ügyében, illetőleg a magyar Államhoz való viszonyára vonatkozólag a legközelebbi napokban, talán még május elején elvi döntés fog történni. Jól értesült körökben azt hiszik, hogy az ügy legközelebb a hivatalos megváltás stádiumába fog lépni.

— **Cserebogarak pusztítása.** Isztiméri levelezőnk írja, hogy az ottani határban iszonyu mennyiségben léptek fel a cserebogarak. A gyermekek tömegesen pusztítják s a község-bázán kilőjt 5 krajcárért beváltják. Azonkívül minden gazda köteles telke után legalább is egy kilogrammot beszállítani.

Vasúti új menetrend!

Ervényes 1894. évi május hó 1-étől.
Székesfehérvárról Budapest felé:
Reggel 4 ó. 24 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 6 ó. 29 p.

Reggel 6 ó. 15 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 16 p.
Délelőtt 8 ó. 49 p. gyorsvonat indul
Budapestre érkezik 10 ó. 9 p.
Délután 2 ó. 35 p. vegyesvonat indul
Budapestre érkezik 4 ó. 31 p.
Este 6 ó. 8 p. személyvonat indul
Budapestre érkezik 8 ó. 12 p. este.
Kelenföldről Győr felé reggel 8 ó. 40 p.
Kelenföldről Pécs felé reggel 8 ó. 30 p.
Budapestről Székesfehérvár felé:
Reggel 7 ó. 5 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 16 p.
Déle 2 ó. 25 p. indul vegyesvonat.
Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 27 p.
Délután 5 ó. 25 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 7 ó. 39 p.
Este 7 ó. 45 p. a gyorsvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 9 ó. 10 p.
Este 9 óra 25 perczkor indul
Székesfehérvárra érkezik 11 ó. 33 p. éj.
Sz.-Féjérvárról Nagy-Kanizsa felé:
Délelőtt 9 ó. 26 p. személyvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 1 ó. 39 p. d. u.
Délután 4 óra 33 p. vegyesvonat indul
Nagy-Kanizsára érkezik 8 ó. 44 p.
Este 9 ó. 17 p. gyorsvonat indul
Kanizsára érkezik 12 ó. 10 p. éjjel.
Éjjel 11 óra 43 perczkor indul
Kanizsára érkezik 3 ó. 52 p. reggel.
Nagy-Kanizsáról Sz.-Féjérvár felé:
Reggel 5 ó. 47 p. gyorsvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 39 p.
Reggel 10 óra 0 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 2 óra 10 p.
Délután 2 óra 0 perczkor indul
Székesfehérvárra érkezik 6 ó. p. este.
Éjjel 12 óra 16 perczkor indul
Székesfehérvárra érkezik 4 ó. 15 p. reg.
Székesfehérvárról Uj-Szöny felé:
Délelőtt 10 ó. p. teherv. szem. száll. ind.
Ujszönyre érkezik 2 ó. 46 p.
Este 9 ó. 32 p. személyvonat indul
Ujszönybe érkezik 12 ó. 41 p. éjjel.
Uj-Szönyből Székesfehérvár felé:
Reggel 3 ó. 41 p. teherv. szem. szállt
Székesfehérvárra érkezik 8 ó. 22 p.
Délelőtt 11 ó. 27 p. személyv. indul
Székesfehérvárra érkezik 2 ó. 26 p. d. u.
Moórról indul Székesfehérvárra:
Délelőtt 7 órakor vegyesvonat
Fehérvárra érkezik 8 ó. 22 p. d. e.
Délután 1 ó. 25 p. személyvonat
Fehérvárra érkezik 2 ó. 26 p. d. u.
Székesfehérvárról Veszprém felé:
Délelőtt 9 óra 34 p. személyv. indul
Veszprémbe érkezik 10 óra 59 p.
Kis-Czelbe érkezik 1 óra 17 p.
Délután 1 óra 53 perczkor indul
Veszprémbe érkezik 3 ó. 40 p.
Kis-Czellbe érkezik 6 ó. 36 p. este.
Este 9 óra 27 p. vegyesvonat indul
Veszprémbe érkezik 11 ó. 0 p. éjjel.
Veszprémből Székesfehérvár felé:
Reggel 4 óra 19 p. vegyesvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 6 óra 0 p.
Délelőtt 7 óra 3 perczkor indul
Székesfehérvárra érkezik 8 ó 30 p.
Délután 4 ó. 43 p. személyvonat indul
Székesfehérvárra érkezik 5 ó. 35 p.

Hekscher József bankár és váltóiroda tulajdonosához Hamburgban.

Főnyeremény
esetleg
500,000 márká.

SZERENCSE-
HIRDETMÉNY.

A nyereményekért
kezeséget
vállal az állam.

Meghívó ama Nyeres-Esélynek (Chance-ek)
részvételére, melyet a Hamburg állam által
biztosított nagy

P É N Z - L O T T Ó

nyújt és a melyen

10 millió és 452,425 márkát

okvetlen nyerni kell.

Ezen előnyös Pénz-Lottó nyereményei leván tervezve
milleg csak 110000 sorjegyre, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márká.

Prémia	300,000 márká	56 nyeremény á 5000 m.
1 nyeremény á 200,000 márká	104 nyeremény á 3000 m.	
1 nyeremény á 100,000 márká	253 nyeremény á 2000 m.	
2 nyeremény á 75,000 márká	6 nyeremény á 1500 m.	
1 nyeremény á 70,000 márká	756 nyeremény á 1000 m.	
1 nyeremény á 65,000 márká	1287 nyeremény á 500 m.	
1 nyeremény á 60,000 márká	81 nyeremény á 300 m.	
1 nyeremény á 55,000 márká	190 nyeremény á 200 150 m.	
2 nyeremény á 50,000 márká	5350 nyeremény á 148 m.	
1 nyeremény á 40,000 márká	7992 " á 127,100,94 m.	
5 nyeremény á 20,000 márká	10848 " á 67,40,20 m.	
3 nyeremény á 15,000 márká	Egészbe 55,400 nyeremények.	
26 nyeremény á 10,000 márká		

alatt 7-szeri felosztás mellett történik.

Az 1-66 oszt. főnyeremény 50,000 márká, a 2-ik oszt. 55,000 márká, a 3-ik oszt. 60,000 márká, a 2-ik oszt. 65,000 márká, a 5-ik oszt. 70,000 márká, a 2-ik oszt. 75,000 márká, a 7-ik oszt. 200,000 márká, és a 300,000 márkás mellé nyereményre, esetleg 500,000 márkára emelkedik.

Az 1-66 hivatalosan megállapított sorhuzasairt.

egy egész eredeti sorjegyre ára 3 frt 50 kr.

egy fél " " " 1 " 75 "

egy negyed " " " 1 " 90 "

mely árban a bányegyletek is bányafoglaltatják.

A nepejreit szeszhaszn után a részvevők mindegyike minden felszámítás nélkül azonnal megkapja a hivatalos lúzasi lapjaironot.

Az állam kinsével ellátnot sorosolási tervezi, mely a betétekről és a nyeremények elosztásáról a 7-ik osztályban felvilágosítást nyújt, kivanára ingyen küldöm meg es pedig előre.

A nyeremények kifizetése és számküldése az érdekeltek részére közvetlen általam eszközöztetik pontosan és a legszigorubb titoktartás mellett.

A megrendeléseket postán távirányval vagy levél útján kérem.

Kiszállék a lúzások idejé, a megrendelésekkel azonnal bizalomteljesen forduljanak, legkésőbb

május 23-ig

Bérbeadási hirdetés.

Méltóságos gróf Esterházy Miklós Mária úr tulajdonát képező csákvári nagyvendéglői épület és hozzá tartozó 454 négyszögöl házfolyási kert bérléte 1894. évi október 1-től kezdődő 3, esetleg 6 évre bérbeadatik.

A bérlési feltételek az urod. főtisztánál, Csákváron (Fejérm.) megtekinthetők; hova az ajánlatok is folyó évi május 31-ig bozárólag küldendők.

Bérbeadó fontartja magának, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson, esetleg ha ezek egyikét sem találja megfelelőnek, valamennyit visszautasíthassa.

Kelt Csákváron, 1894. ápril hó.

Uradalmi főtisztáság.

Lisztkereskedés!

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt közönséget, hogy Székesfejérvárott, Kossuth-utca 18-ik számú házban már régóta fennálló

sütő-üzletem

mellett, a mai kiválmaknak teljesen megfelelő

lisztkereskedést

rendeztem be, hol mindennemű

sütő-, főző- és kenyérlisztek

a legkitünőbb minőségben és a lehető legjutányosabb napi áron kaphatók.

Midőn a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem, egyuttal biztosítom a legszolidabb kiszolgálásról.

Illő tisztelettel Csernay József.

ELŐFIZETÉSEK és HIRDETÉSEK

"FEJÉRMÉGYESI NAPLÓ"

hetenkint háromszor megjelenő

POLITIKAI LAPRA

fölvételnek

MÁRIÁN GYÖRGY könyvnyomdájában

Székesfejérvárott, Kossuth-utca

hol mindennemű könyvnyomdai munkák rendkívül jutányos

áron, tisztán és izlésesen készítettnek el.